

VEREENIGING TOT BEOEFENING VAN
OVERIJSSELSCH REGT EN GESCHIEDENIS

VERSLAGEN EN
MEDEDEELINGEN

TWEE EN VIJFTIGSTE STUK
TWEDE REEKS - ACHT EN TWINTIGSTE STUK

N.V. DEVENTER BOEK- EN STEENDRUKKERIJ
VROEGER FIRMA J. DE LANGE — 1936

INHOUD.

	Bladz.
a. Verslag der 151e Ledenvergadering	V
b. Verslag der 152e Ledenvergadering	IX
c. Verslag over het Museum en Boekerij	XIII

BIJDRAGEN.

1. Godsdienstige Conflicten in Zwolle in het tijdvak van 1530—1580, door S. Elte	1
2. Het Roomsch Katholieke Kerkhuis te Denekamp, door W. H. Dingeldein	71
3. De verdeeling der Kerkelijke goederen te Denekamp in 1810, door W. H. Dingeldein	95
4. Het Scholtenhuis te Raalte, door Pastoor A. E. Rientjes	102
5. Bernardus Paludanus en de brieven uit zijn Zwolse tijd, door Dr. J. Theunisz	108
6. De kaart van Kedingen, door J. Prakken	125
7. Landweren bij Deventer, door G. J. Doornink.	146
8. Andries Schoemaker en zijn geïllustreerde beschrijving van Overijssel, door G. J. Doornink	176

VERSLAG VAN DE HANDELINGEN VAN DE
151e LEDENVERGADERING GEHOUDEN OP
4 JUNI 1935 TE DEVENTER.

De Voorzitter, Mr. G. J. ter Kuile, opende de vergadering met een woord van welkom aan de zoo talrijke aanwezigen in deze oude hanzestad en brengt een woord van dank aan den burgemeester en het gemeentebestuur voor het afstaan van de raadzaal voor deze vergadering. In de eerste plaats spreekt de Voorzitter een woord aan de nagedachtenis van de sedert de laatste vergadering overleden leden der Vereeniging, Mr. A. F. L. Graaf van Rechteren Limpurg Almelo, Mevrouw Ruys—Fledderus te Dedemsvaart, P. C. Stam te Nijverdal en in het bijzonder ter herdenking van den heer W. J. Bitter, rentmeester van Huis Twickel te Delden. Voor het Lidmaatschap hebben bedankt de heeren: Jhr. F. A. Coenen te Rijsen, J. H. M. Schneider en P. H. Watzte te Delden, Ir. L. van Gendt te Deventer, Ds. G. Hofstede te Blokzijl, Mej. J. M. 's Jacob en Ir. J. Nijssingh te Zwolle, Mr. J. G. C. Joosting te Velp, W. A. P. Kerssemakers te Raalte, B. Knol te Rotterdam, S. Molkenboer te Oldenzaal, Dr. R. van Panhuizen te Borne en de heer en mevrouw Korthals Altes te Markelo.

Als nieuwe leden worden voorgesteld: H. A. Slot te Deventer, J. E. H. Kruijs te 's Gravenhage, G. J. Mulders te Oldenzaal, F. Walkate te Kampen, H. L. M. Willemse te Zwolle, Ph. D. Baron van Pallandt van Eerde te Ommen, Dr. Copius Hoitsema te Diepenveen, J. Baars Dzn. te Bleiswijk, G. A. A. Middelberg te Hengelo (O.), de heer en mevrouw Ds. W. A. P. Smit te Deventer, de heer en mevrouw Ds. B. Klein Wasink te Bathmen, Mr. J. H. van Laer te 's Gravenhage en W. F. M. van Schaik te Deventer.

Het verslag van den penningmeester, Mr. H. Kronenberg,

VI

werd goedgekeurd. De ontvangsten bedroegen f 4445,32, de uitgaven f 3346,07; hierbij werd medegedeeld, dat de ontvangsten gunstig waren beïnvloed door verkoop van exemplaren van het werk van mej. Welcker over Avercamp, terwijl op de uitgaven sterk was bezuinigd.

Een voorstel uit de vergadering tot het verlagen der contributie werd ingetrokken, nadat de penningmeester had gewezen op het feit dat contributie-verlaging het bestaan der Vereeniging zou bedreigen, tenzij het Museum der Vereeniging te Zwolle zou worden gesloten en opgeheven.

De aftredende Leden van het Bestuur, de heeren Mr. H. Kronenberg te Diepenveen, W. Baron Bentinck van Schoonheten te Olst en J. Geesink te Zwolle werden herkozen, terwijl in de vacature ontstaan door het vertrek van Dr. H. C. Lambermond O. P. naar Nijmegen op voorstel van het Bestuur wordt benoemd Pastoor B. A. W. Kaeter te Sloten.

Mr. A. Haga te Zwolle merkt op, dat het hem wilde voorkomen, dat er meer eenheid zou moeten betracht worden in de bewerking van de publicatie's, die door de Vereeniging worden uitgegeven. Ook voor de jaarl. uit te geven Verslagen en Mededeelingen zou het hem zeer gewenscht voorkomen, dat er evenals bij andere Zuster Vereenigingen een bepaalde commissie van redactie werd aangewezen. De Voorzitter zegt Mr. Haga nadere overweging hiervan toe.

Tot leden voor het nazien der rekening van den penningmeester worden benoemd de heeren G. J. Doornink te Deventer en D. L. Ankersmit te Twello.

De Voorzitter deelt mede, dat de N.V. Ankersmit's Katoenfabrieken te Deventer, in den loop van het jaar gevraagd heeft, of de Vereeniging geneigd zou zijn *het Kasteel Nijenhuis* bij Raalte in bruikleen te aanvaarden, om er zoo mogelijk een Museum te vestigen. Het geheele onderhoud van het gebouw zou dan blijven voor de N.V., alleen de dagelijksche schoonmaak en toezicht zou komen voor de Vereeniging; verder zou in een der groote bijgebouwen een thee-schenkerij kunnen worden ingericht.

VII

Het bestuur heeft dit aanbod met gróóte waardeering vernomen, omdat hierdoor de mogelijkheid werd verkregen deze oude havezathe voor het nageslacht te behouden. Er bleken echter te groote en te overwegende bezwaren aan verbonden te zijn. De Vereeniging bezit reeds een Museum, dat bezwaarlijk te exploiteeren is, van overbrenging van dit Museum naar het Nijenhuis kan geen sprake zijn, ook al omdat het Nijenhuis zeer afgelegen is. Daarom is het bestuur éénparig van oordeel, dat het aanbod, hoe mooi op zich zelf ook, niet is te aanvaarden. Het eenige zou zijn, dat er een Nieuwe Stichting voor in het leven zou worden geroepen en dat daarbij de medewerking van de Ridderschap van Overijssel zou kunnen worden verkregen. De tijdsomstandigheden in aanmerking genomen meent het bestuur ook dit plan te moeten ontraden. De vergadering kan zich met de opvatting van het bestuur vereenigen en het bestuur wordt gemachtigd de zaak af te handelen en aan de familie Ankersmit dank te zeggen voor het sympathieke aanbod.

De huishoudelijke aangelegenheden hiermede afgehandeld zijnde krijgt de heer *Mr. B. van 't Hoff* gelegenheid tot het houden eener inleiding over Jacobus van Deventer en de door dezen vervaardigde plattegronden van Nederlandsche steden. Waarna de heeren G. J. Doornink te Deventer en J. J. van Deinse te Enschede mededeelingen deden over de landweren en hoe deze als aanvulling van de natuurlijke grenzen de stad Deventer en het gewest Overijssel beschermden. Dit alles ter inleiding van een bezoek aan de Athenaeum-Bibliotheek, waar door de goede zorgen van Mr. van 't Hoff een tentoonstelling van kaarten van Jacobus van Deventer e.a. was ingericht, en ook voor de in den namiddag te houden excursie langs de Geldersch-Overijsselsche grens.

Na de pauze, waarin de koffiemaaltijd werd genuttigd, werden de auto's bestegen om langs de bovengenoemde grenzen te rijden naar de plek, waar eertijds het kasteel „de

VIII

Arkelstein" had gestaan ¹⁾). Begunstigd door fraai zomerweer was dit een schitterende tocht waarbij tevens een bezoek werd gebracht aan de Kerk te Bathmen. Hier was het dat de pastor loci, Ds. B. Klein Wassink eenige mededeelingen deed over de Kerk en de daarin zorgvuldig bewaard wordende oude muurschilderingen. In den tuin van de pastorie werd door de goede zorgen van mevrouw Klein Wassink het gezelschap een thee aangeboden, een zeer gewaardeerde dronk op dezen mooien doch ietwat stoffigen tocht. De Voorzitter dankte Kerkvoogden — Ds. Klein Wassink en mevrouw voor de hartelijke ontvangst en de terugtocht werd aanvaard naar Deventer, waar de gemeenschappelijke maaltijd werd gehouden.

¹⁾ Zie over de Arkelstein: J. W. Mulder: Arkelstein. Verslagen en Mededeelingen, 16de stuk (1887), blz. 99—117.